

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Román”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre. ori
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Nr. 2220. Pres.

Miron,

prin îndurarea lui Dumneșu archiepiscop al bisericeii ortodoxe în Transilvania, metropolit al românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania, ș. a.

Iubitului cler și popor al archidieceșei Nōstre transilvane; iubiților și onorabililor deputați la sinodul archidieceșan: dar și milă dela Dumneșu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos!

Avēnd în vedere §§. 89 și 90 din statutul organic, convocăm, și prin acestea declarăm de convocat sinodul ordinariu anual al archidieceșei Nōstre transilvane la biserica Schimbării la față din cetatea Sibiu, **pe Dumineca Tomei, adevă pe 8/20 Aprile** a. c. la 9 ore antemeridiane, când se vor începe ritualele bisericești, ér după acestea va urmă deschiderea sinodului în localele seminariului archidieceșan.

Sibiu, 26 Martiu, 1890.

Miron Romanul m. p.

Sibiu, în 26 Martiu.

Manifestațiunile estraordinare de simpatie și mai mult decât curioasă, ce se facură Sâmbătă în orașul nostru în onoarea fostului comite Sâmbătă provisor, acum ministru reg. de agricultură conte Andreiu Bethlen ne presentă o privelisce rară în viața politică a popórelor.

Este natural, ca cei ce sunt de asemenea vederi politice cu persóna, carea se îndepărtăză din mijlocul lor spre a-și ocupa un post mai înalt, se dea espreiune căurerei lor, nu este natural însē și nu este un lucru de tóte zilele, că tot de acelea-și simțē minte se fie pētruși și aceia, carii pe terenul politic fac opoziție partidului și guvernului, din care face parte acea persóna.

Și noi totuși fusem martori Sâmbata trecută unor astfelu de manifestațiuni.

Preponderanta maioritate a celor ce au aranjat și au participat la manifestațiunile amintite fac conte And. Bethlen a părăsiit postul de comite suprem al acestui comitat, ér de altă parte se bucură, că Coróna capēta un consilieriu înțelept și cu tact, cum a fost dl conte Bethlen în înaltele oficii, ce le-a purtat în comitatul nostru.

Ovațiunile însē după părerea nōstră de loc nu privesc numai persóna.

Dl conte A. Bethlen a dovedit în modul cel mai eclatant: de câtă însemnătate sunt persónenele, cari după pozițiunea lor sunt chemate a dá viața literei mórte a legilor.

Legile cele mai umane în mâni rele devin asupritóre, din contră, și cele mai asupritóre legi esecutate cu tact și cu înțelepciune, pot deveni suportabile.

Tot sub aceste legi, cari în alte municipii au fost provocat conflicte și persecuțiuni, în municipiile, cari au fost sub regimul Escelenției Sale ca comite suprem, poporul de diferite naționalități a viețuit în pace și în deplină armonie frățescă.

Și durere, ađi am ajuns la atâta, încât chiar și asta, care ar trebui să fie regulă, trebuie să o considerăm de o binefacere estraordinară.

Acēsta în prima liniă este meritul personal al contelui Andreiu de Bethlen, carele în tóte casurile, unde simț de dreptate, și tact de bărbat decide, a dovedit aduce în consonanță interesele binepricepute ale statului, pe cât s'a putut, cu cele ale poporului.

Sē supprime legile, nici el n'a putut, dar sē nu le facă nesuportabile, s'a nisuit.

Ér prin astă atitudine a sa a binemeritat și de popor și de patrie, și precum dovedesc urmările, și de Corónă, carea, ne place a crede, chiar pentru aceste însușiri eminente l'a chemat în consiliul Seu.

Dorim ca și în înaltele pozițiune actuală sē succedă a obține tot asemenea rezultate, dorim, ca spiritul, de care au fost conduse faptele lui în cercul mai îngust de activitate de până aci, sē se inaugureze și sē domineze și în consiliul Corónai, din care face parte.

Patria nōstră, și în special românii transilvăneni au mare trebuință, ca în consiliul ministrilor să se ocupe de curențul șovinistie, carele durere, stăpânesce astăđi pe tóte terenurile vieții publice, un bărbat, carele are curagiul a dá piept cu acel curenț periculos, și carele în cas de necesitate sē dea colegilor sei informațiuni obiective despre adevărata situațiune a Transilvaniei, despre referențele noastre la Transilvanie.

Și noi de atare bărbat îl ținem pe contele Andreiu Bethlen.

Noi n'am cerut și nu cerem privilegiu nici pentru noi, nici pentru alții, ci numai dreptate și egalitate.

Dar de aceste elementare postulate ale mulțămirei cetățenilor unui stat civilizat, noi n'am avut și nu avem parte.

Se afirmă, că resóne de stat ar cere reglementarea nōstră excepțională.

Se póte, că așa se va considerá lucrul în cercurile decizētóre.

Noi însē suntem curați în consciința nōstră, că cu aspirațiunile și cu faptele nōstre nu am dat ansă justificabilă la desconsiderarea și sē o spunem franc, la persecuțiunile, de cari avem parte.

Denuncianții și lingușitorii, cari s'au imbulđit a informá în sus despre noi, au pe consciință nedreptățiurile, ce ni se fac.

Acēia, carele numai așa pot trăi în comoditate și fără muncă, la carea nu se pricep, dacă poporul cel mai blând, cel mai loial, dar totodată cel mai numeros, și viguros, tinēr, neozorpt și dela natură înzestrat cu aptitudinile cele mai eminente va fi considerat de un popor periculos pentru stat, chemați și nechemați au emulat întru a informá fals domnențios despre noi.

Domnul conte Andreiu Bethlen a dat doveđi, cât a fost aici, că nu cércă și nu primesce informațiuni din astfel de izvóre.

Credem, că nici consiliul de ministri nu va porni după denuncianți, de cari este plin Ardélul.

Și acesta este un motiv al bucuriei, ce pot simți și românii din incidentul denumirei sale de ministru.

Al doilea motiv este și aceea, că în momentul suprem a fost chemat chiar la conducerea acestui ministeriu, carele este chemat să vindece ranele economice ale Transilvaniei, și în special ale acestor părți.

Escelenția Sa cunoșce, nu din teorie, ci din intuițiune proprie calamitățiile nōstre economice, și cunoșce și cauza neatárnătoare de noi, decadenței nōstre materiale, carea în prima liniă este: resboicul vamal cu vecinul stat Româná.

Cu cunoștințele, ce le are în tóte direcțiuni și cu înțelepciunea ce l caracterizēză, sperăm, că va aflá Esc. Sa mod și mijlóce, ca cumpēnind drept interesele agrare cu cele industriale și comerciale ale patriei nōstre, sē creeze un modus vivendi cu statul vecin, astfel, ca poporul acestor părți ale patriei să pótă érași ajunge la bunăstare materială de mai înainte.

Dumneșu sē-i ajute în greua misiune, ce o are să conlucre cu suces la fericirea tuturor popórelor din patrie!

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoria.

Pilde filosofesti de pre limba cea próstă grecescă talmăcite românesce.

(Urmare.)

793. Mijlocirea a nu fi nestine supăralnic între soțiurile cele bune, este a grái lucruri bune, sau a tăcé și a ascultá pre ceialalți.

794. Mai lesne ar puté sē se facă corbul alb, decât a se face invēțat cel ce caută sē învețe fără nevoință.

795. Cel ce va sē se însóre fără bani, este asemenea a vênătoriul, ce va sē prinđă un cerb fără câni; și cel ce va sē se preoțască fără invēțatură, este asemenea ca o hârtie, pre carea nu este scris nimica.

796. Vara pochtim pre érna, éră dacă vine érna, o urím, însē acēsta ne arată, că nu póte omul sē tráescă într'o stare mulțamită.

797. Într'acēstă lume se cinstesc ceia ce nu sunt vrednici de cinste, și se defaimă ómenii cei vrednici: drept aceea lumea este asemenea cu marea,

întru carea mărgăritariul se cofundă, ér mortăciunea plutesce deasupra apei.

798. Nu este lucru minunat a face vinul darnie pre omul cel scump.

799. Facem dreptate de multe ori beției, dar încăși și cei ce sunt beți de dragoste nu mai puțin sunt vrednici a li se face dreptate, când vor face nebunii.

800. Lumea este ca o casă primitóre de străini, întru carea călătoriul astăđi mâne și mâne se duce.

801. Cel ce n'are bani este ca o pasere fără de aripi, și ca o corabie fără vetrilă.

802. Sē nu închizi ușa ta celor ce vor sē între, și sē nu opresci pânea ta dela ceia ce vor sē o mânânce.

803. Voia lui Dumneșu strică voia ómenilor.

804. Binele ce faci aprópel teu, îl faci lui Dumneșu.

805. Ia pildă dela nenorocirile altora, pentru-ca sē nu ia alții pildă dela ale tale.

806. Lucrurile cele ce vatēmă sē fac invēțături.

807. Măcar că vrășmașul teu se vede ca o furnică, ér tu sē-l socotesci cât pe un pil.

808. Mânâncă și bea cu prietenii tei, ér nici le vinde nimica, nici cumpēră dela nime nimica.

809. Sē nu cerci,, nici sē pochtesci cele nepuținicioșe.

810. Învață-te a răbdá cu tările schimbării norocului.

811. Nóptea naste pururea óre-ce nou, dar nu scim ce va sē se ivescă mai nainte până a nu rēsári sórele.

812. Muerea frumósă și vinul sunt două otrăvi dulci.

813. Ori în ce loc ar ajunge séra séracul, își gătesce palatul.

814. O sută de tálhari nu pot despuia pre un sérac gol.

815. Omul precum au venit într'acela chip se întórce.

816. De cât sunt oprite lucrurile, de atâta mai mult le pochtim.

817. Cel ce pochtesce prietini fără téchnă, rămâne fără prieteni.

818. Nu arăta cătră niminea lucru, ce vei sē faci, pentru că de nu-l vei nimeri, te vor ríde.

819. Întru două lucruri stă odichna în lumea acēsta: întru a trăi cu prietenii tei cu bună dragoste și întru a trăi întru a te face soț vremii cu vrășmași tei.

820. Cel ce nu se socotesce a mai trăi, grăesce tot ce are în inima lui.

(Va urmă.)

Revista politică.

În unele comitate a început a se manifesta o acțiune viată contrară planului de a se reforma administrațiunea, și decisiunile luate în adunarile generale s'au înaintat guvernului.

Nu se știe, dacă la inițiativa proprie a făcut unele comitate acest pas, sau că ele au fost influențate de sus. E remarcabil însă, că în același timp unele dintre foile cele mai acreditate guvernului au început să pledeze contra reformei administrative, ne având ea acum nici o consecință practică, și mai pre sus de toate i s'ar opune grele dificultăți din cauze pecuniare și s'ar sdruncina cu totul bugetul statului, pentru a cărui echilibrare s'a lucrat așa de mult.

După împărțirile foilor magiare congresul sârbesc pentru alegerea de patriarh se va ține la 20 sau la 24 Aprilie. Resultatul alegerilor de până acuma mulțămesc cercurile guvernamentale, deoarece din urnă a ieșit o majoritate impunătoare a partidei așa numită moderată. În multe locuri alegerea s'a putut face numai sub scutul baionetelor gendarmilor. Se vorbește de pe acum cu siguranță, că deputații se vor întruni în jurul persoanei episcopului Brancovici din Timișoara, care n'ar afla opozițiune nici din partea guvernului; cu toate acestea nu se știe, cum se va schimba opinia în congres. Partizanii „Zastavei“ sunt decise a lupta desperat pentru a scoate din urnă pe candidatul lor.

Cestiunea crizei bismarckiane se discută încă și acum cu mare vehemență. Se făcuse s'von, că principiile de Bismarck a pretins dela monarhul seu ca să se dea publicității hârtia sa de demisiune, și împăratul a răspuns, că nu e încă timpul oportun a se face acesta. În actul de demisiune de sigur că se vor afla și pasaje, cari lămuresc mai bine situațiunea, dar cari acum nu i convin împăratului, ca să le spună lumii.

În timpul din urmă au apărut și două broșuri volante, una sub titlul: „Fără Bismarck“ și alta: „El se duce — ce va mai fi.“ Ambele broșuri par a fi inițiate în secretele cauzelor, cari au provocat criza bismarckiană. În broșura: „El se duce — ce va mai fi.“ se susține, că în Berlin s'a format un comitet patriotic chiar sub conducerea monarhului, a cărui misiune e ca să fusioneze toate nuanțele politice în două partide, una, care se meargă cu împăratul și alta îi va fi contrară. În acest comitet intră și actualul cancelar Caprivi și Verdu ministrul de război. Causa, că a căzut Bismarck e și aceea împregiurare, că împăratul a fost bine inițiat în toate afacerile, încât n'a avut mare lipsă de spriginul lui Bismarck; de aceea într-un cât privește pe actualul cancelar el va fi numai un mijloc formal, care va executa ordinele și dispozițiunile monarhului.

Marele principe Nicolau din Rusia a fost în zilele trecute obiectul unor vii ovațiuni din partea francesilor. Despre aceste ovațiuni făcute la Villenfranche de marina francesă sub conducerea vice-admiralului Bergasse, dice foia „Indépendance Belge“, că au întrecut pe toate, ce s'au făcut până acum. Cu această ocaziune marele principe a ridicat și un toast însuflețit, în care a făcut amintire de pretenia francesă și rusă, zicând: Beau pentru concordia acelora, cari nici atunci n'au fost dușmaniți, când s'au luptat, beau pentru unirea inimilor, care poate aduce folos numai aliaților naturali.

Foile germane și preste tot ale statelor din alianța triplă ved cu ochi rei aceste demonstrațiuni.

O Anecdota

cu privire la cele „365 anecdote și glume adunate, prelucrate și arangiate de Titu Vespasian Gheaja, spiritual gr. or. la institutul corectoriu reg. etc în Gherla.

(Urmare)

Munca câmpului și îngrijirea de vite nu erau pentru Trochin cevași nou. În toate acestea se știa el afla, deoarece zelul, ce-l avea, a se face om harnic, îl silia încă în anii cei din urmă ai școlii de toate zilele după încheierea prelegerilor și după-ce și făcea ocupațiunile de școală să meargă pe lângă tată seu, să-i dea ajutoriu la lucrările economice.

Acastă urmare îi oferia lui Trochin cel mai bun prilej, de a pune în prăcsă cunoștințele economice teoretice, despre care îi făcea învățătorul explicări în școală; apoi unde mai greșea câte cevași, îl îndrepta tatăl seu cu blândețe.

Astfelu a ajuns Trochin în stare a-și cunoșce cum se cade meseria, care și o alesese, și a o lucra cu plăcere, cu sporu și cu folos.

Ajuns în etatea de adult s'a căsătorit Tronchin cu o drăgălașă fostă școlăriță a sa, carea mai tot deanna la încheierea anului școlariu venia dela cetirea clasificățiunilor împodobită cu câte o cunună de flori frumoșe și binemiroșitoare, drept semn

de stimă din partea școlii, căci a fost fidelă, a urmat învățăturilor și poveștelor ei.

Germania încă nu întrelăsă ocaziunea pentru a-și manifesta, cel puțin la părere simpatiile către Franța. Ambasadorul german din Paris, întorcându-se din concediu, prima vizită a făcut-o ministrului de estere frances Ribot, făcându-i declarațiuni foarte măgulitoare despre activitatea fructiferă a delegaților francesi la congresul internațional, și despre deosebita mulțămită, ce o datorește imperatul delegaților francesi pentru cooperarea lor.

În săptămâna patimilor.

În aceste zile de tristă, dar totodată înălțătoare aducere aminte, pentru totă suflarea creștină cuvine se ca și noi să părăsim grigile și gândurile lumesci, să ne înălțăm mintea și inima către acela, dela care ne vine „tota darea cea bună și tot darul desăvârșit“, căci sublimă a fost intențiunea aceluia, când s'a hotărât să se pogore pe pământ și să producă în lume regenerarea vieții decăzute și să dea o altă direcțiune de dezvoltare omenimei, pe baza căreia e această așezată, să potă înainta spre scopurile ei destinate de sus.

Și cum-că a fost stricată viața lumii de atunci, o poate ști tot omul, căruia i a plăcut cât de puțin a sugere colbul vre-unei biblioteci istorice, sau dora a sugere și numai colbul din școală. Cu toate acestea nu va strica, dacă ne vom împropăta în două direcțiuni această stricare, anume: în direcțiunea vieții intelectuale și morale.

Pe timpul ivirii Mântuitorului viața intelectuală era dominată de ideile filosofiei grecesci; a sistemului nou-Platonismul cu Plotin în frunte și a nou-Pitagoreismului.

Aceste sisteme, prin gimnastica lor spirituală, construiseră un mod de vedere și gândire cu totul abstrasă, așa încât mintea laică, ne putând pricepe nimic din ceea ce i se profesa, orbeca în un întunec grozav. În fața acestui curent de gândire a venit chiar la timpul seu învățătura sublimă a mântuitorului, meșul religiunii creștine: „Să iubesci pe Dl Ddeu tu din totă inima ta, din tot sufletul tu și totă puterea ta, să iubesci pe de aproape te, ca însuși pe tine, să iubesci chiar și pe vrășmașul teu“.

A fost simplă această învățătură, dar mult cuprindătoare, a fost nu în formă sofistică și după cerințele filosofiei duse, dar ea a ieșit din inimă și a intrat la inimă. De aci și efectul ei cel titanice, care a fost în stare să restorne toate bazele societății omenesci și acestea puse pe o nouă basă să se susțină aproape nouăsprezece seculi! Nu e acesta o aparițiune de tot comună în istoria lumii? și ea denoată de nou, că numai aceea religie se poate susține, carea are în sine simburile moralității. Dovadă este astăzi: Crestinismul și Budhismul indian, cele mai numeroșe dintre religiunile existente.

O strigare este acesta la toți cei ce se cred atotpotenți și atotștiutori, că ei se află pe o cale răstăcită, când voesc să lipsescă omenimea de sublimele învățături creștine.

Un alt curent domnitor, căci lumea antică era în decădintă morală, carea se pute observă pe totă estinderea imperiului roman și în toate arteriele vieții romane.

de stimă din partea școlii, căci a fost fidelă, a urmat învățăturilor și poveștelor ei.

Dară acuma prin ce și mai împropăta, prin ce își mai amplifică tinera păreche română cunoștințele dobândite?

Prin cetire. Cetiau cărți din științele necesare pentru ei, scrise în stil popular, cetiau și diare, un diar economic, un diar pedagogic s. a.

Mai mare plăcere simțiau însă românii din comuna R., când se vedeau Dumineca și sârbătorea în orele de după amăzi adunați în edificiul școlii. Acolo conversau desbătând piesele, ce li le cetia învățătorul în prezența parochului local. Se simțiau tare mulțămiiți, dacă la aceste petreceri ale lor îi onora cu prezența sa și câte un confrate al lor inteligent ca oșpe.

Eră ca creștini adevărați nu se mulțamia tinera păreche, a îngrijii numai de cele pământesci, ci cu ochii nobilului lor suflet căutau și la Ceriu, de unde ne vine „tota darea cea bună și tot darul desăvârșit“.

În totă Dumineca și sârbătorea mergea Trochin cu consorte sa la sânta biserică, precum și ceilalți creștini, conparochieni ai lor. Dela biserică nu lipsiau decât cei slăbănogi, cei bolnavi.

Vrednicul paroch din comuna R. și cunoșcea chemarea, o stima, o iubă, și o respecta, îi era fidel.

Poporul bastin roman numai afla plăcere în lucru și muncă onestă, ci numai în privirea de reprezentățiuni teatrale, de reprezentățiuni gladiatorilor, trăia numai din dăruirile benevole a câte unui fruntaș, care avea trebuință a se însinua la popor pentru a obține votul lui, la dobândirea vre-unei dignități.

Libertinii romani erau trândavi, leneși, iubitori de petreceri, și muncă și lucrul era rezervat sclavilor.

Matronele romane de odinioară dispăruseră de pe scena lumii și locul îl ocupaseră nesce depravate.

Lucsul, ce se încuibase în sinul familiilor înalte este ceva uimitor.

Nici n'ai putea să crești, că câte la un prând se spesau milioane, abstracție făcând dela lucsul în imbrăcăminte și locuință.

Sunt proverbiale vilele lui Lucullus, la care conduceau canale din mare și în care se aflau pesci vânduți la mărtea lui cu o sută șeptedece mii de taleri.

Mare a trebuit deci să fie lupta aceluia, care a putut să scotă omenimea din această grozavă decădintă și ea a putut să fie purtată erăși numai de forță supranaturală. Suferințele Mântuitorului, de cari se vorbește în totă săptămâna patimilor sunt atât de mișcătoare încât chiar și inima de petra nu poate să rămână nemișcată la auzul lor și de aci intristarea, de care e cuprinsă totă creștinătatea în zilele acestea.

Însă se dice, că cu cât e mai mare necazul și lupta, cu atâta e mai mare și bucuria după învingere și succesul dobândit. Deși intristați cu bucurie ne încredem în învierea lui Christos, a mântuitorului lumii.

Toate ideile mari au trebuit să se valideze prin lupte crâncene; toate principiile dreptății, onestității și binelui au avut puternici vrășmași în contrarii lor: nedreptatea, minciuna și hoșia, cari sunt mai gădelitoare. Să nu desperăm deci nice noi, în luptele noastre cele grele, căci nu mai poate să fie departe timpul, când și pentru noi va trebui să sosescă ziua învierii dreptății, în cea ce noi nici de cât nu avem să ne îndoim.

ps.

Întimpinarea Escel. Sale dlui ministru de agricultură, cont. Andreiu Bethlen.

După cum am fost anunțat și noi în foia noastră, cu trenul de Sâmbătă dimineața a sosit aici Escel. Sa dl ministru de agricultură cont. A. Bethlen, pentru de a-și lua adio dela comitatul Sibiuului, al cărui comite suprem provisoriu a fost mai bine de 2 ani. Așteptarea mai deapropu a activității dlui ministru ca fost comite al acestui comitat, o facem la alt loc, și constatăm și aci, că prin ținuta sa plină de tact, a știut să-și câștige simpatiile cele mai estinse a locuitorilor comitatului, și dovada cea mai eclatantă despre acesta sunt ovațiunile, cu cari a fost întimpinat, când, chemat la o pozițiune mai înaltă, a trebuit să renunțe la acest post.

Cu zile mai înainte de sosire se observa, — în altfel de tot liniscitul nostru oraș — o mișcare febrilă, ca întimpinarea proiectată să se efectuească în mod cât se poate mai strălucit. La gară a fost întimpinat de ampoiații comitatului sub conducerea dlui vice-comite A. Thalmann, precum și de alți mulți onorațiori, apoi încugiurat de până la 200 călăreți a fost condus la cuartirul, ce l'a avut ca fost comite săses.

Și știind, că înalta sa chemare de părinte sufletesc îi impune datorința nu numai a împărtași cu sântele taine pe poporeni incredințați păstoriei sale, ci și ai pune în stare, să cunoșcă valoarea sântelor taine, să cugete, să simță, să voiască și să lucreze amăsurat scopului sântelor taine; nu pregeta în fie care Duminecă și sârbătore, a ține din amvon cuvântări iubitorilor sei poporeni, arătându-le prin cuvinte ușore de cuprins și de înțeles ce mare fericire ajunge pe creștinii, cari nu se abat din căile adevărului, pe cari îi îndreptăză sânta biserică, să umble în viața lor.

Îi capacita, că omul încreștinat prin primirea sântei taine a botezului ajunge fericit numai, dacă își ține jurământul, pe care l'a depus la botez el ori pentru el nașii sei, că va crede, și va păzi învățăturile lui Christos și aședemintele biserică creștine cei adevărate.

Îi convingea, că mărturisirea păcatelor înaintea preotului și cuminecarea cu prea curatul și prea sântul trup și sânge al Mântuitorului fericesc pe creștin numai, dacă îi pare rău, că a păcătuit, să otăresce, să nu mai păcătuască, apoi nu mai păcătuiesce, ci lucrează amăsurat voii lui Dumnezeu, își implinesce conscientios datorințele sale către Ddeu, către deapropu și către sine însuși. (Va urmă).

La 10 ore s'a ținut ședința extraordinară a congregațiunii comitatense sub presiunea dlui vice-comite, și după cetire, luându-se spre scire rescriptul ministrului președinte despre denumirea dlui conte A. Bethlen de ministru de agricultură, congregațiunea a decis a se prezenta în corpore pentru de a-și lua adio dela fostul seu comite suprem, unde în numele congregațiunii vorbi dl Wolff, ér dl ministru între lacrimi mulțămii pentru simpaticile ovațiuni ce i-se fac.

La 11 ore s'a început primirea diferitelor corporațiuni, ce s'a prezentat spre a-și face onorul din acest incident. Consistoriul nostru archidieceșan sub conducerea Escelenției Sale I. P. S. D. archiepiscop și metropolit Miron Romanul s'a prezentat în corpore, și din partea Escelenției Sale a fost salutat dl ministru cu următoarea cuvântare:

Escelenția Vóstră, Domnule Ministre!

„Consistoriul de aici al archidieceșei române gr. or. din Transilvania cu plăcere profită de acesta ocaziune spre a se prezenta înaintea Escelenției Vóstre în corpore ca să Ve exprime sincerul seu devotament, ca fostului în decurs de mai mulți ani prea meritat comite suprem al acestui comitat, ér acum unuia dintre cei mai distinși și de mare speranță membru al guvernului țerei.

Poporul român al archidieceșei noastre, care se ocupă mai cu sémă cu agricultura, se poate felicita, că în fruntea ministeriului de agricultură poate să Ve salute pe Escelenția Vóstră, născutul părților transilvane, pe acel bărbat cu vederi profunde, carele cu noscând mai deapropo referințele de aici, binefăcătoarea sa îngrijire de sigur o va estinde și asupra intereselor materiale și mijlocit culturale ale acestui popor.

Înalta pozițiune de acum a Escelenției Vóstre și speranțele noastre legate de acesta pozițiune fac suferibilă pierderea altcum mare, ce prin depărtarea Escelenției Vóstre comitat și nostru a ajuns pe toți locuitorii acestui comitat și special a pe noi.

Ve și rugăm Escel. Vóstră, păstrați și mai departe poporului român al archidieceșei noastre grațiile cuvenite, precum noi de altă parte dăm expresiune acelei oftări eșite din inimă: ca binecuvântarea lui Dheu să fie totdeauna cu Escelenția Vóstră, și activitatea de bărbat de stat, consacrată binelui public, să Vi se încoroneze cu cele mai salutare succese.

Să trăescă Escelenția Sa!

Dl ministru mulțămind pentru onórea, ce i s'a făcut, totodată rógă pe factorii bisericești noastre, ca și în acesta calitate să-l spriginescă întru realizarea reformelor salutare ce intenționează a le introduce pe terenul agriculturii, așa după cum acelea se află în statele mai avântate pe acest teren, și pe cum o pretind interesele poporului, pentru de a prospera în bunăstarea materială și mijlocit culturală.

La 2 ore d. m. s'a ținut banchetul, la care a luat parte cam la 250 persoane; ér séra la 8 ore i s'a făcut dlui ministru un conduct de torțe imposant, și astfel cu acesta s'a încheat ovațiunile, cu cari un al doilea fost comite suprem nu scim să fi fost împinat.

Varietăți.

* (Hymen). Dl Ioan V. Petrișor, profesor la liceul real din Brăila s'a încredințat cu d'șora Victoria Filipescu, profesórá la scóla civilă a „Asociațiunii transilvane“.

* (Cas de mórte.) „Biserica și Scóla“ din Arad, aduce trista veste despre mutarea la cele eterne a deputatului sinodal și congresual și avocat în Tinca Georgiu Dringău. Rêposatul în Domnul a fost un bărbat zelos pentru cauzele noastre bisericesci naționale, și ca atare a participat cu zel și diligență în calitate de deputat al sinodului eparchial aradan, unde în decurs de mulți ani funcționă ca raportor al comisiunii episcopesci, în care calitate se distingea prin rigóre și dreptate întru controla administrării averii fondurilor și fundațiunilor diecesane. Tot în calitate de raportor al comisiunii episcopesci funcționă densusul și în ultimul congres național bisericesc.

Pe lângă diligența și zelul, pe carele îl desvolta densusul în afacerile noastre bisericesci naționale se mai distingia rêposatul în Domnul și prin un spirit conciliant și o judecată calmă și obiectivă.

Mórtea ni l'a răpíe prea timpuriu din mijlocul nostru. Chiar pentru acesta trecerea densusului din acesta viață a strapus în profund doliu societatea noastră românescă.

Depunând o lacrimă de durere pe mormântul fericitului întru aducere aminte confrate al nostru, îi dîcem: să-i fie țărina ușoră și memoria binecuvântată!

— Din Aciliu ni se scrie: Luni la 19/31 Martiu s'a petrecut la mormântul rămășițele pămîntesci ale *Mariiei Ivan*. Cosciugul era îngungiu rat de toți fii rêposatei, care mult a alergat și mult a asudat pentru creșterea lor, ér cuvântul funebru al fost róstit de părintele Ioachim Muntean din

Gurariului, carele a îndeplinit înmormântarea la acest act împreună cu alți 4 preoți din jur și parochul local.

Intelligenții și cunoscuții din Seliște, Galeș, Amnaș, Mag, Vale și alte comune au dat rêposatei onórea din urmă. Rêposata a fost una din cele mai evlavioșe creștine din comună și din jur, a jertfit totul pentru creșterea fiilor sei, pentru biserică și pentru sêraci, și a ocupat cu drept cuvânt locul prim între femeile dela sate, care sunt un model de fiece bune.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată.

* (Datoria flotantă a statului). Comisiunea controlătoare a datoriei a făcut raport lunar despre datoria statului pe luna lui Februarie. Asignațiunile hipotecare parțiale ating suma de 71,269,550 fl.; în note de stat și anume de 1 fl. 72,339,545 fl.; de 5 fl. 126,047,790 fl.; de 50 fl. 142,037,900 fl.; cu totul 340,425,235 fl.; în total datoria statului e de 411,994,785. În comparare cu rezultatul de pe luna lui Ianuarie datoria s'a urcat cu 972 fl.

* (Rêscumpărarea regaliilor). Întréga sumă pentru rêscumpărarea regaliilor se cifrăză la 220 milioane fl., dintre cari 75 milioane fl., cad pe privați. Dintre cei din urmă au anunțat până acuma numai obligațiuni spre vânzare în sumă de 18 milioane; 8 milioane s'a predat cassei Rotschild, tot astfel s'au predat și cele 12.5 milioane, ce cad pe partea statului.

* (Alegerea de membri la academia română). Academia română a avut să alégă doi membri în comisiunea literară în locul decedaților G. Fontanin și T. Cipariu. Locul întâiu s'a îndeplinit prin alegerea dlui Tocilescu, locul al doilea însă a rămas tot vacant, neîntruind candidatul I. Slavici maioritate. „Timpul“, spune, că locul al doilea se va îndeplini pôte în sesiunea viitoare.

* (Atașatul român la Paris). Atașatul militar pe lângă legațiunea română la Paris. Coanda, s'a numit atașat militar pe lângă legațiunea din Paris.

* (Miscarea poporațiunii în România). Biroul statistic al ministrului de agricultură, industrie, comerț și domenii a publicat o statistică în limba română și franceză despre miscarea poporațiunii pe anii 1887 și 1888. Conform acestor rapórturi escedentul născerilor pe 1887 a fost de 53,804, în anul 1888 sau născut 219,658 și au murit 157,674, creșcând deci poporațiunea cu 60,984 suflete.

* (O fabrică de zahar arsă). Fabrica de zahar din Mezöhegyes a bar. Stummer a ars total. Ea a fost asigurată, și anume edificiul cu 300,000 fl. ér napii și preparativele pentru zahar cu 170,000 fl. În fața comisariului ministerial s'a constatat, că paguba se urcă la 800,000 fl.

* (Importul oilor vii în Francia). În Francia se discută mult părerea, ca să permită în trarea oilor vii în țară. Până acuma oile se tăiau la graniță și numai carnea trecea granița. În special măcelarii și tăbăcarii pretind acesta cu tóta insistința. Agronomii însă protesteză, ér regimul caută mijloce să le implinescă și dorințele, atunci monarhia noastră e interesată într'o măsură mare.

* (Soții despărțiți). Nu prea au obiceiul a mai simți unul pentru altul mare dragoste, ba mai de multe ori contrariul. Amândoi se bucură, că n'au lipsă de a se mai întâlni unul cu altul, și este ceva rar, ca unul se mai păstreze o simpatie pentru celalalt. Cu tóte acestea istoria ne arată un cas de tot deosebit.

Iosefina de Beauharnais este aceea, care a păstrat divorțului seu bărbat, imperatului Napoleon, un amor așa dîcînd nebun, un amor, ce la simțit până la ultima ei rêsufare. Aceea odaie în Malmaison, în care conveniau ei și în care obicinuia se lucreze Napoleon, mai nainte de ce considerațiuni politice i siliră a se despărți unul de altul, o privia ea ca un sanctuarium. Numai cu greu se îndupleca a concede cuiva intrarea în aceea odaie confidențială, pe care amorul ei o prefăcuse odinioară într'un paradis pentru bărbatul inimei ei, și în care amândoi soții petrecuseră odinioară atâtea ore fericite. Vai de acela, care ar fi cutezat a atinge vreunul din obiectele, ce se aflau în odaia aceea.

Odată servitorea ei favorită, sedusă prin promisiunea unei sume mari de bani, în absența domnei, conduse în mână o carte despre istoria, deschise cartea chiar la aceea pagină înfrântă, unde încetase Napoleon cu cetitul, și puse cartea éráși, dar nu tocmai la locul, unde și cum a fost. Iosefina, care era cu mare băgare de sémă și la celea mai mici lucruri, cunoscu din pozițiunea cărții, că a umblat cineva; luă la rêspondere pe servitóre, care cine au avut-o în mână? Această recunoscu cu părere de reu greșala ei și se rugă de ertare, care i se și dădu, cu aდას, că în cas

de a se repeta acesta va fi îndată scóșă din serviciu. Iosefina însă-și începú a plânge și mai multe săptămâni era tot tristă și fără voie. Din acel moment nici nu mai dădu cheea dela acel sanctuar nimérui din mâna sa, și nici servitórei nu-i mai concesse intrarea. În odaie remaseră tóte tocmai așa, ca și cum tocmai atunci ar fi eșit Napoleon din ea, în péna cu care scrisese el, se observă încă negrăla uscată, pe pãrete atârna cartea lúmei cu glosele și observările făcute de el. La pãretele unde sta patul simplu și fără perdele al lui Napoleon, se vedé emblema luiși pretutindenea pe pat, pe scaune zăceau hainele lui. Iosefina însă-și, care de altmíntrelea ținea fórte mult la ordine, îi plăcé această disordine, ba îi cauza bucurie, căci érá disordinea genială a unui bărbat mare, a bărbatului seu.

Resultatele conferinței din Berlin.

Dăm după traducerea „Gaz. Trans.“ punctele cele mai însemnate ale conferinței internaționale din Berlin, formulate numai ca dorințe și nu ca hotărâri obligătore. Dorințele acestea sunt următoarele:

I. *Montanistica*: 1 a) Etatea, în care li-se permite băeților a lucra sub pãmânt, cât se pôte să se ridice; dacă esperința va face posibil acesta, atunci e de dorit, ca etatea băiatului lucrătoriu să fie de 14 ani. Escepțiune fac statele sudice unde del. băieți, cari încep lucrările de mine se recere numai 12 ani. Femeile sunt oprite absolut dela lucrările ce se sêvêrșesc sub pãmânt. 2. Timpul lucrului să se scurteze, dacă sciința montanică dá garanții destule, că din mine se pot olce pericolele, cari se nasc sau din natura minelor, sau din alte nenorociri întâmplătore. Fie care stat să nisuscă a luá mêsurile de lipsă pentru ajungerea acestui scop — facă-o acesta sau prin legi votate, sau prin ordinațiuni, sau prin deliberări între lucrători și stãpâni, — în fine prin orice alt mod, care ar corêspunde mai bine raporturilor interne și moravurilor respectivului stat. 3. E de dorit ca: a) siguranța vieții și sănătății lucrătoriu să se promoveze cât se pôte mai mult, ér statul să-și întrebunțeze puterea și influința sa în direcția acesta; b) conducerea lucrării. minere să se încredințeze numai acelor indiviđi, cari posedă cunoscințe și vor dovedi, că au și cunoscințele teoretice de lipsă; c) contactul între ingineri, cari conduc lucrările, și între lucrători să fie cât se pôte mai des, ca astfel încrederea reciprocă și stima cuviincioasă să se mărescă din ce în ce mai mult; d) dispozițiunile acelea, cari au de scop îngrijirea lucrătoriu și a familiei sale la cas de bêtănățe, bôlá, nenorociri și neputința de lucrare, se consideră ca dispozițiuni chimate a ușurá sórtea lucrătoriu și a desvoltá în el stința alipire de ocupațiunea sa; e) pentru asigurarea continuității lucrării în minele de carbuni, muncitorii totdeauna trebuie preveniți dela vre-o miscare păgubitoare intereselor lucrării. Esperința ne dovedesce, că grevele se pot preveni mai ușor, dacă părțile litigante se vor supune judecării unei comisiuni.

II. *Lucrul de Dumineca*: 1. Abstrăgînd de la escepțiuni, cu privire la lucrul de Duminecă, ar fi de dorit să se ia următoarele dispozițiuni: a) în fie-care săptămână să se dea o ȃi de odichnă lucrătorilor; b) în fie-care săptămână să se dea o ȃi de odichnă lucrătorilor meseriași; c) această ȃi de odichnă să fie de Dumineca; d) ziua acesta să fie ȃi de odichnă și pentru lucrătorii industriași. 2. Escepțiuni se fac: a) față cu afacerile acelea, cari după natura lor nu se pot îndeplini decât numai în anumite timpuri, și cari dacă s'ar negligá ar fi păgubitoare pentru societate încât adecă nu i-s'ar puté dá arti lucrul de comert de zilnică necesitate; e de dorit însă, ca lucrătorii aplicați la astfelu de afaceri cel puțin a două Duminecă să o aibă ȃi de odichnă. 3. E de dorit, ca escepțiunile acestea să se stabilescă diferitele state în înțelegere unul cu altul.

III. *Lucrul de fabrică la copii*: a) băeții nu se pot aplicá la lucrul de fabrică, până ce n'au ajuns o anumită etate; b) această etate să se stabilescă la 12 ani, escepțiuni făcînd statele sudice, unde etatea băiatului se stabilescă la 10 ani; c) etatea acesta să fie uniformă pentru tóta specia de fabrici și ca privitoriu la acesta se nu se facă escepțiuni; d) băeții, la tot casul, să corêspundă pe deplin cerințelor instrucețiunii, respective să-și fi făcut studiile de lipsă; e) băeții dela 12—14 ani încheiași sunt opriti a lucrá nóptea și Dumineca; f) lucrarea lor să fie de 6 ore pe ȃi cu o paușă de 1½ órá; g) băeții nu se pot aplicá la lucrări vătămătore sănătății și desvoltării corpului în genere, sau și dacă se face escepțiune se face numai pe lângă cuvenita garanța, că vor fi cruțați și grigiți destul.

IV. *Lucrarea tinerilor*: a) e de dorit ca tinerii de ambele sexe în etatea dela 14—16 ani să nu lucreze Dumineca; b) ca órele lor de muncă să se stabilescă la 10 pe ȃi, cel puțin cu o paușă de 1¼ órá; c) ca la ocupațiunile vătămătore sănătății și desvoltării organice sau la cele care se aplică numai pe lângă óre-cari restricțiuni; d) ca pe anumite ramuri de industrie să se facă escepțiuni; e) tinerilor muncitori dela 16—18 ani să li-se dea anumite favoruri privitóre la: 1. Măximalul timpului de lucru 2. La lucrul de nópte. 3. La lucrul de Dumineca, și 4. Privitoriu la acele ocupațiuni, cari sunt periculoșe și vătămătore sănătății.

V. *Lucrul femeilor*. E de dorit: a) ca femeile trecute de 16 ani să nu lucre pe ȃi mai mult de 11 ore și să

i-se dea o pauză cel puțin de 1 1/2 ore; b) femeile trecute de 16 ani să fie scutite de lucru noaptea și Duminica în lucrările din fabrici; c) ca să li se facă anumite excepțiuni cu privire la lucrări vătămătoare sănătății să li se facă unele restricțiuni, și e) ca femeile, după naștere, să nu se aplice la lucrări de fabrică decât numai după o pauză de cel puțin 4 săptămâni. În fine:

VI. Esecutarea hotărârilor: 1. Primirea hotărârilor conferenței, se lasă în voia statelor participante. Dacă acestea vor lua în dreptă considerațiune lucrările conferenței, atunci li-se recomandă următoarele espediente: a) esecutarea hotărârilor se încredințează la anumiți funcționari aplicați spre scopul acesta de statul respectiv, și cu totul independenți;

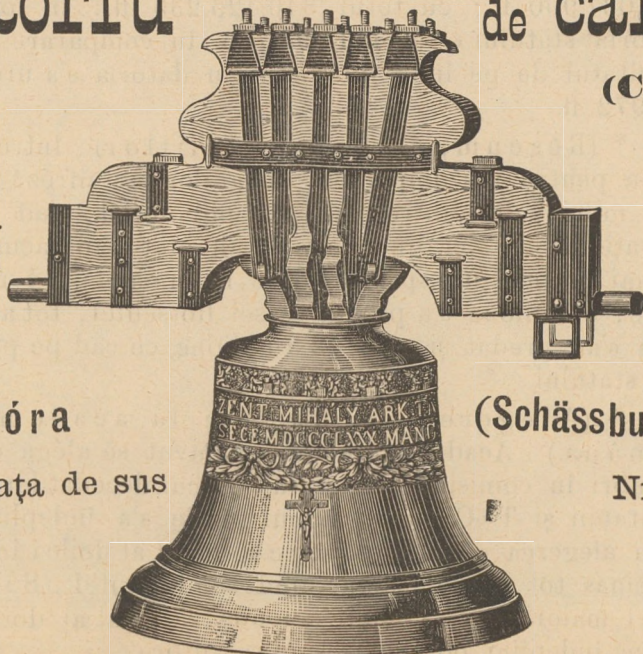
b) acești funcționari de stat fac în fie care an rapoarte către guvernele lor, cari sunt de a se împărtași totdeauna cu guvernele statelor reprezentate la conferență; c) guvernele statelor reprezentate, încât stă în putință, vor redacta din timp în timp statistice, și date privitoare la lucrători; d) aceste date statistice, precum și legile și ordinațiunile privitoare la acestea, statele reprezentate și le vor trimite imprimat. 2. E de dorit, ca statele reprezentate să-și mai repetescă consultările lor, cu cari ocazii se împărtașescă între sine observațiile și experiențele lor și să le facă obiect de dezbateri, ca astfel să se știe, dacă nu ar fi de lipsă a se schimbă sau întregi.

Loterie
Sâmbătă în 5 Aprilie 1890.
Buda: 62 58 42 46 65

Bursa de Viena și Pesta.
Din 3 Aprilie 1890

Table with exchange rates for Viena and B.-pesta, including items like Renta de aur, Obligatiuni urbariale, etc.

Mihaile Manchen, vărsătoriu de campane (Clopote)

și de construcțiunea cea mai nouă

cu sul sucitoriu

în Sighișoara

(Schässburg - Segesvár)

piața de sus

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lăfăra și repară clopote de totă mărimea cu corôna de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate.

Sz. 1381 polg. [327] 3-3
Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Radnoth község határa általános tagosításának megengedhetősége iránt Br. Apor Zoltán törvényszéki bíró vezetése alatt megtartandó tárgyalás határidejéül az 1890 évi június hó 9-ik napjának d. e. 8 órája Radnoth községbe a községi irodába tüzetik ki, mikorra a község összes birtokosai azzal idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenők úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek, s hogy a kérvény első példányát ezen kir. törvényszéknél betekintheik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 évi márczius 24-én tartott üléséből.

Nagy Lajos, elnök. Májai, jegyző.

Sz. 1084 polg. [326] 3-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi magy. kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Bolkács község határa általános tagosításának megengedhetősége iránt Báró Apor Zoltán törvényszéki bíró vezetése alatt megtartandó tárgyalás határidejéül az 1890 évi június 3-ki d. előtti 8. órája Bolkács községbe a községi irodába tüzetik ki, mikorra a község összes birtokosai azzal idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenők úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek, s hogy a kérvény első példányát ezen kir. törvényszéknél betekintheik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 évi márczius 24-én tartott üléséből.

Nagy Lajos, elnök. Májai, jegyző.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Predeal-Budapest, Budapest-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapest, Copșa mică-Sibiu, etc.

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.